

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum

Fecht, Johann

Francofurti et Spirae, 1684

VD17 VD17 3:315948Z

CLXI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122751)

Ritus cum Augustana Confessione congruentes, velle, nec suo nomine quidquam præterea publicè confirmaturum esse. Itaque post paucos dies hinc discedam. Domini mei, ordinum delecti, se confirmationem libri Agendorum impetraturos esse plane confidunt. Ego de aliena voluntate nihil polliceri certò possum. Sed DEUM oro, ut causam suam ipse agat, & Imperatoris animum ad consilia Ecclesiæ salutaria fleat. Bene vale. Viennæ 26. Julii.

David Chytraus.

CLXI.

S Revaluiffe te, vir reverende, ex morbo consueto, ex animo gaudeo, idque non tam tuo, quanquam & eo maximo opere, quam Ecclesiæ nomine. Gratias ago Domino, qui suos pro incolumitate tua supplices nos exaudivit, in quo spem fixam habemus, quod & post has erepturus sit, simul & adjuvantibus & nobis per deprecationem pro te, ut ex multis personis pro dono in te collato, per multos gratiæ agantur pro te. Sed nec celare te possum experimentum, quo usa jam aliquot annis mea uxor, eidem morbo obnoxia, ut quod citra omne detrimentum ei salutare fuisse comperi, nec improbat Medicis, cum quibus priusquam experirer, super hoc ipse contuli. Non id aliud est, quam ut singulis annis, duæ venæ, idque bis, incidantur, quæ dicuntur à nostris chyrurgis, die Brandadren under jedem Knäw/ da das Hofenband ist/ ein wenig dorunder/ das uswendig an einem jeden Schenkel eine geschlagen werde: idque in Octobri, defluentibus jam de arboribus foliis, decrefcente Luna, & si fieri possit, etiam in Epicyclo descendente, in signo vel Arietis, vel Libræ, Sagittarii, vel Caneri, aut Scorpionis. Iridem verò fieri debet etiam in Aprili, pari Lunæ & signorum constitutione. Hoc quidam Nobilitatis primæ, cum ex honesto viro apud thermas Helveticas didicisset, cum magno commodo usurpavit. Et mea ab iis annis, quo uti cæpit, etsi malo liberata non est, quod nec promittebat, qui docuit, paroxysmos tamen habet, & rariores & miriores & breviores, licet ætate provecta, ut quæ clymaftericum excellit. Medici censent, ob derivationem hoc auxilium euenire, & non inutiliter minutioni levem purgationem præmitti putant, corporis constitutioni attemperatam. Per cætera mea nihil profus adhibeo, & exultat in Domino, quod ejus benedictione eo usq; profecerit hætenus, ut tam diuturnos cruciatus amplius non experiantur. Id te, vir reverende, scire nolui, ut si liceat, idem experimentum tentes, rogaturus interea Dominum, ut te servet Ecclesiæ, quam diutissime. Qui hæc perfert, Hugo Blotzius, L.L. Doct. Vir singulari ingenii suavitate, paulò ante

A. 1569.

PARS TERTIA.

293

re à me commendatus D. Grempio, conditionem apud nos quærit, & uterur tuo consilio, offerre ne operam suam debeat an secus. Nobis hic gratus est, quod virum bonum & candidum esse judicemus, & rectè sentientem circa dogmata religionis. Reliqua ex D. Fügolino, Collega nostro chariss. qui vos inviset, proximis diebus. Bene vale in Christo JESU. Scripsi Basil. die 24. Augusti. Anno 1569.

T. Sulcerus.

CLXII.

S. D. Clarissime Vir, patrone colende.

Bas magno cum desiderio aliquot menses in deliberationibus de pia constitutione Ecclesiarum in Austria expectavimus. Tandem verò die 13. Augusti Tractatio finita & conclusa est, & de ordine Agendorum in Ecclesiis duorum Statuum Austriae, quibus solis petentibus Imperatorem scis Religionem liberam permisisse, utriusque partis consensu DEI beneficio convenit. Nec in literis Imperatoris, quibus ego vocatus sum, quidquam amplius petitum est, quàm ut Duorum Statuum Austriae, videlicet Baronum & Nobilium, Ecclesiis pro mea tenuitate servirem. Iraque Liber Agendorum omnes Administrationis Ecclesiasticæ partes complectens, mediocri diligentia & fide delineatus est. Sed illi, quorum censuram liber subiit, & qui cum ordinum Deputatis postea contulerunt, doctrinæ explicationes à Rituum descriptione sejungj voluerunt. Nudior igitur, quàm fortasse oportebat, Agendorum liber prodibit, præsertim cum Consistorii etiam instructio, & ratio vocandi & ordinandi Ministros Ecclesiæ, & cætera, quæ ad politiam Ecclesiasticam pertinent, avulsa sint. Cum enim ab Episcopis Ordinationem juxta præscriptam formam sine impiis obligationibus accipere ministros, eisque obedientiam legitimam, quæ etiam in Augustana Confessione defertur, præstare juberent, idque Ordines recusarent, & Imp. ad conventum in Ungariam discederer, deliberatio illa ad aliud tempus rejecta est.

Sæpe autem inculcatum est, Imperatorem, quod duobus statibus de Religione promisisset, id Cæsarea fide velle servare. Promisisse autem duobus statibus in eorum arcibus, domibus, oppidis & pagis Doctrinam Augustanæ Confessionis, & ceremonias cum ea congruentes. Id non retractatum iri, itaque & Templum in Urbe Vienna publicum, quod non Senatus Viennensis, sed duo illi ordines periverunt, prorsus hoc tempore negatur.

O o 3

Interea